

Notat

MILJØMINISTERIET

Departementet

EU-Koordination
J.nr. DEP-243-00012
Ref. bxj
Den 12. september 2008

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionsdirektiver om optagelse af aktivstofferne sulcotrion, tetraconazol, aclonifen, flurprimidol og metazachlor på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Resumé

Kommissionen forventes at foreslå, at aktivstofferne sulcotrion, tetraconazol, aclonifen, flurprimidol og metazachlor optages på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil det betyde, at stofferne optages på bilag til bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen. Forslagene har ingen økonomiske konsekvenser for borgerne og kun marginale konsekvenser for staten og erhvervsliv. Det er ikke muligt umiddelbart at vurdere konsekvenserne af forslagene for miljøbeskyttelsesniveauet.

1. Status

Foreløbige forslag til Kommissionsdirektiver "Draft Commission Directive amending Council Directive 91/414/EEC to include sulcotrione, tetraconazole, aclonifen, flurprimidol and metazachlor as active substance" forventes fremsendt til medlemsstaterne.

Forslagene har hjemmel i direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler artikel 6, som fastlægger, at aktivstoffer skal optages på bilag I til direktivet.

Nogle af forslagene er blevet drøftet på arbejdsgruppemøde i Kommissionsregi den 10. – 11. juli 2008.

Forslagene forventes at komme til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarerækæden og Dyresundhed den 25.-26. september 2008. De skal vedtages i komitéprocedure efter forskriftsprocedure (1999/468/EF, art. 5).

Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktiverne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktiverne.

Da stofferne har været på markedet i EU før den 26. juli 1993, er baggrunden for forslagene direktivets artikel 8, stk. 2, hvorefter alle aktivstoffer, der var på markedet i EU før den 26. juli 1993 skal vurderes.

2. Formål og indhold

De foreløbige forslag forventes at dreje sig om optagelse af aktivstofferne sulcotrion, tetraconazol, aclonifen, flurprimidol og metazachlor på bilag I (positivlisten) til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Stofferne er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Kommissionen eller i arbejdsgrupper under EFSA (Den Europæiske Fødevarerikkerheds Autoritet), hvor alle EU-landes pesticidmyndigheder har deltaget. Disse vurderinger har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at optage aktivstofferne på bilag I til direktiv 91/414/EØF.

EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport¹ over risikovurderingen af stofferne.

I følge udkast til vurderingsrapport, der kommer til at høre til direktivforslagene, har vurderingerne af stofferne ud fra de i bilag IV angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at stofferne og midler indeholdende disse stoffer opfylder betingelserne i henholdsvis artikel 4 og artikel 5 i direktiv 91/414/EØF for optagelse på bilag I; dvs. at der ikke er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
Sulcotrion	Ukrudtsbekæmpelse i majs
Tetraconazol	Svampebekæmpelse i korn, druer og æbler
Aclonifen	Ukrudtsbekæmpelse i solsikker
Flurprimidol	Vækstregulering af pryplanter i væksthuse o. lign.
Metazachlor	Ukrudtsbekæmpelse i raps og pryplanter

Når et aktivstof er optaget på bilag I, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i det pågældende land. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte "ensartede principper" (bilag VI til direktivet) samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet på datablade i en vurderingsrapport, som er knyttet til direktivforslaget.

Når medlemsstaterne efterfølgende skal vurdere plantebeskyttelsesmidler indeholdende stofferne, skal der ifølge udkastet til vurderingsrapport for nogle af stofferne tages særligt hensyn til visse risici. Det kan f.eks. være risikoen for udvaskning til grundvandet af aktivstoffet og dets nedbrydningsprodukter, risiko for vandmiljøet, eller risiko for sprøjteførere. Det vil endvidere være angivet, at der om nødvendigt skal indføres risikobegrænsende foranstaltninger.

I vurderingsrapporterne fastlægges bindende sundhedsmæssige værdier, og de anvendelsesområder, der er vurderet i forbindelse med direktivforslaget, angives.

Sulcotrion, tetraconazol, aclonifen, flurprimidol og metazachlor har ikke været til høring i den Videnskabelige Komité for Planter eller Panelet for Planter sundhed, Plantebeskyttelsesmidler og Restkoncentrationer heraf, da EFSA eller Kommissionen ikke har fundet det nødvendigt at stille specifikke spørgsmål om stofferne og vurderingerne.

¹ Rapporterne er tilgængelige på EFSA's hjemmeside
http://www.efsa.eu.int/science/praper/conclusions/catindex_en.html

Optagelse af stoffet på bilag I til direktiv 91/414 betyder, at Danmark forpligter sig til at acceptere fødevarer og foder med restindhold af stoffet, idet der i medfør af artikel 4, stk. 1, litra f i direktiv 91/414 bliver fastsat harmoniserede maksimalgrænseværdier for stoffet på en række afgrøder. Disse grænseværdier vil blive vurderet i forbindelse med, at de optages i særskilte direktiver.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger af en allerede vedtaget rådsretsakt, hvorfor Regeringen vurderer, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil stofferne blive optaget på bilag 7 til bekendtgørelse nr. 533 om bekæmpelsesmidler.

Der er godkendt midler med to af aktivstofferne - aclonifen og flurprimidol - i Danmark. Midler med aclonifen er godkendt til ukrudtsbekæmpelse i ærter med en maksimal dosering på 0,6 kg aclonifen/ha, og midler med flurprimidol er godkendt til vækstregulering af prydplanter i væksthuse.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Hvis stofferne optages på bilag I, forventes direktiverne at træde i kraft 1. januar 2009 og at skulle være implementeret et halvt år efter ikrafttrædelsen. Fire år efter ikrafttrædelsen skal eventuelle danske godkendelser med sulcotrion, tetraconazol, aclonifen, flurprimidol og metazachlor være vurderet på ny og eventuelt være ændret i overensstemmelse med direktivet.

Denne revurdering får marginale administrative konsekvenser for Miljøstyrelsen og erhvervslivet.

Der er i øvrigt ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat og kommuner.

Beskyttelsesniveau:

Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere konsekvenserne for beskyttelsesniveauet i Danmark ved en optagelse af aktivstofferne på bilag I til direktiv 91/4141/EØF, idet effekten på beskyttelsesniveauet vil afhænge dels af, om der konkret søges om godkendelse af et middel med det pågældende aktivstof i Danmark, og dels af den efterfølgende nationale vurdering af, om midlerne kan godkendes under danske forhold.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Miljøspørgsmål hvor der er indkommet høringssvar fra **Dansk Landbrug, Dansk Vand og Spildevandsforening (DANVA), Det Økologiske Råd, Dansk Industri, Fagligt Fælles Forbund (3F) og Greenpeace.**

Dansk Industri har ingen bemærkninger. **Greenpeace** og **Fagligt Fælles Forbund (3F)** støtter den danske indstilling.

Dansk Landbrug gør opmærksom på, at det vil medføre store problemer med ukrudtsbekæmpelsen i kartofler hvis erhvervet ikke har aclonifen til rådighed.

DANVA tilslutter sig den danske holdning, idet det er foreningens generelle opfattelse, at aktivstoffer, der er til fare for sundhed eller miljøet ikke skal godkendes. Ligeledes bør der ikke godkendes stoffer, hvorom der ikke findes de nødvendige oplysninger.

DANVA har følgende tilføjelse til de danske bemærkninger til aktivstofferne. Sulcotrion Stoffet er påtænkt til anvendelse som ukrudtsbekæmpelsesmiddel i majs. Det har ikke været anvendt i Danmark, og der foreligger ingen grundvandsanalyseresultater fra udlandet. Tetraconazol er påtænkt til anvendelse som svampebekæmpelsesmiddel i korn, druer og æbler. Det har ikke været anvendt i Danmark, og der foreligger ingen grundvandsanalyseresultater fra udlandet. Aclonifen ønskes godkendt til anvendes til ukrudtsbekæmpelse i solsikker og har været anvendt i Danmark i cirka 10 år, men der foreligger ingen grundvandsanalyseranalyser fra Danmark og næsten ingen fra udlandet. Flurprimidol anvendes til vækstregulering i prydplanter i væksthuse. Det har været anvendt i Danmark i cirka 10 år, men der foreligger ingen grundvandsanalyseranalyser fra Danmark eller udlandet. Metazachlor anvendes til svampebekæmpelse i raps og prydplanter og har ikke været anvendt i Danmark, og der foreligger ingen grundvandsanalyseranalyser fra udlandet.

Det Økologiske Råd støtter indstillingen og bemærker i øvrigt, at Sulcotrion, der har ukrudtsbekæmpelse i majs som anvendelsesområde, og metazachlor, der har ukrudtsbekæmpelse i raps og prydplanter som anvendelsesområde, ikke har vist sikker anvendelse på grund af risiko for udvaskning af nedbrydningsprodukter til grundvand i koncentrationer over 0,1 mikrogram/l. Aclonifen, der har ukrudtsbekæmpelse i solsikker som anvendelsesområde, har jf. EFSA's konklusionsrapport vist en for stor risiko for fugle og pattedyr samt vandorganismer og terrestriske planter ved en anvendelse på 2,4 kg /ha. Flurprimidol, der har vækstregulering af prydplanter i væksthuse o. lign. som anvendelsesområde, har jf. EFSA's konklusionsrapport ikke vist sikker anvendelse for den ansøgte anvendelse, idet der er for høj risiko for sprøjteførere og de arbejdere, der skal gå ind i væksthuse m.v. og arbejde med planterne. Tetraconazol, der har svampebekæmpelse i korn, druer og æbler som anvendelsesområde, har ikke vist sikker anvendelse, da der ifølge EFSA's konklusion mangler data til tilstrækkelige belysning af udvaskning til grundvandet af nedbrydningsprodukter, og da der mangler data til at vurdere risikoen for fugle og pattedyr.

Herudover lægger **Det Økologiske Råd** stor vægt på, at Danmark fastholder, at godkendelsen af plantebeskyttelsesmidler i EU skal ske i overensstemmelse med direktivets krav om sikker anvendelse og data, så der kan opnås et højt beskyttelsesniveau i EU, og at Danmark derfor stemmer imod optagelsen af de ovennævnte stoffer på bilag 1.

6. Forhandlingssituation

Forslagene forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

7. Dansk holdning

For sulcotrion og metazachlor er der efter dansk opfattelse ikke vist sikker anvendelse for de søgte anvendelser i EU på grund af risiko for udvaskning af nedbrydningsprodukter til grundvand i koncentrationer over 0,1 µg/L.

For aclonifen er der efter dansk opfattelse, jf. EFSA's konklusionsrapport, ikke vist sikker anvendelse for den søgte anvendelse i solsikker med en dosering på 2,4 kg/ha, idet der er for stor risiko for fugle og pattedyr samt vandorganismer og terrestriske planter. I den danske godkendelse er doseringen nedsat til maksimalt 0,6 kg/ha for at sikre, at risikoen ikke er uacceptabel. Danmark kan der-

for ikke støtte en optagelse på bilag I, der går så højt op i dosis, at der ikke er vist sikker anvendelse ved EU-vurderingen.

For flurprimidol er der efter dansk opfattelse, jf. EFSA's konklusionsrapport ikke vist sikker anvendelse for den ansøgte anvendelse, idet der er for høj risiko for sprøjteførere og de arbejdere, der skal gå ind i væksthuse mv. og arbejde med planterne.

For tetraconazol er der efter dansk opfattelse ikke vist sikker anvendelse for den ansøgte anvendelse, da der i flg. EFSA's konklusion mangler data til tilstrækkelig belysning af udvaskning til grundvandet af nedbrydningsprodukter, og da der mangler data til at vurdere risikoen for fugle og pattedyr.

Der er på EU-plan endnu ikke fastsat harmoniserede regler om beregning af den såkaldte AOEL-værdi (Acceptable Operator Exposure Level) eller modeller for beregning af den eksponering sprøjteførere eller arbejdere udsættes for under sprøjtingen eller ved arbejde med behandlede planter. I vurderingsrapporterne for henholdsvis sulcotrion, tetraconazol, aclonifen, flurprimidol og metazachlor er der imidlertid angivet AOEL-værdier under bindende sundhedsmæssige værdier.

I lighed med den danske linie i tidligere forslag om optagelse af aktivstoffer på bilag I til direktiv 91/414/EØF, arbejder Danmark for, at Kommissionen afgiver en erklæring, der anfører, at AOEL-værdien ikke er bindende, såfremt der ikke er fastsat harmoniserede regler for fastsættelse af dem.